

M
MOTT
MACDONALD

MMBF Földalatti Gáztároló Projekt

Érdekeltek Bevonásának Terve
Felülvizsgálat 1. sz. változat

2017. május 10.

Mott MacDonald
Átrium Park
F7
Váci út 45
1134 Budapest
Magyarország

T +36 1 288 2020
F +36 1 288 2010
mottmac.com

MMBF
1037 Budapest,
Montevideo utca 16/b.

MMBF Földalatti Gáztároló Projekt

Érdekeltek Bevonásának Terve
Felülvizsgálat 1. sz. változat

2017. május 10.

Verziókövetés

Verzió	Dátum	Szerző	Ellenőrizte	Jóváhagyta	Leírás
A	25/04/17	M Tölgyesi	J Pecsí	Z Varkonyi	Tervezet belső jóváhagyásra
B	27/04/17	M Tölgyesi	J Pecsí	Z Varkonyi	Jóváhagyott kimenő tervezet
C	09/05/17	M Tölgyesi	J Pecsí	Z Varkonyi	Végső (javított) tervezet
D	10/05/17	M Tölgyesi	J Pecsí	Z Varkonyi	Véglegesített változat

Jelen dokumentum az angol nyelven készült eredeti terv fordítása, eltérések esetén az angol változat irányadó.

Hivatkozás: 384210 | 01 | D

Információs besorolás: Normál

A jelentés kizárólag az azt elrendelő fél („Ügyfél”) részére készült, a rajta megnevezett projekt kapcsán. Bármilyen más célra felhasználni tilos. Az Ügyfélen, illetve bármely más olyan félen kívül, aki velünk kifejezett felhasználási megállapodást kötött („Címzett(ek)”), más személy nem használhatja fel a jelentésben foglalt tartalmat, információkat és véleményeket. Nem tartozunk gondoskodási kötelezettséggel, felelősséggel és helytállással a jelen dokumentum bármilyen más címzettje felé. A jelentés bizalmas jellegű, és saját fejlesztésű szellemi tulajdont tartalmaz.

Nem teszünk semmilyen kijelentést, nem vállalunk semmilyen kifejezett vagy hallgatóságos garanciát és kötelezettségvállalást, valamint nem vállalunk felelősséget az Ügyfélen, illetve az esetleges más Címzettekén kívüli bármely más fél részére a jelentésben szereplő információk pontosságára és teljességére vonatkozóan. A félreértések elkerülése végett ez a jelentés nem minősül semmilyen jogi, biztosítási, illetve pénzügyi tanácsnak vagy véleménynek.

Nem vállalunk semmilyen felelősséget – akár szerződésszerű, akár szerződésszegő vagy más használatból eredően – az ügyfélen és a Címzett(ek)en kívül más fél javára a jelentés, illetve az annak tulajdonított bármely információ kapcsán.

Nem vállalunk felelősséget jelentésben előforduló bármely olyan hibáért vagy hiányosságért, amely más felek – köztük az Ügyfél – részéről történt hibás vagy hiányos adatok, információk vagy kijelentések („Adatok”) átadásából ered. Az ilyen Adatokat nem vetettük független vizsgálat alá, és ezeket az adatok közlésének napján pontosnak, teljesnek, megbízhatónak és naprakésznek vélelmeztük.

A jelen dokumentumban bemutatott előrejelzések ilyen Adatok alapján készültek, és a jelentés is ilyen Adatokra épül, illetve azoktól függ. Elkerülhetetlen, hogy az előrejelzések elkészítéséhez felhasznált egyes feltételezések nem fognak bekövetkezni, illetve egyes váratlan események történhetnek meg, illetve váratlan körülmények állhatnak be. Ennek következtében a Mott MacDonald nem garantálja, és nem szavatolja a jelentésben foglalt következtetéseket, mivel az előrejelzések és a ténylegesen bekövetkező eredmények között eltéréseknek lehetnek, és az ilyen eltérések akár lényeges mértékűek is lehetnek. Bár a jelentésben foglalt minden információt és véleményt megalapozottnak tartunk, minden fél saját ismeretei és értelmezése alapján járjon el a jelentés használata során.

A jelentést, illetve annak bármilyen kivonatát vagy összegzését nem szabad felhasználni nyilvános vagy zárt értékpapír-kibocsátás kapcsán, ideértve az értékpapír-kibocsátáshoz esetleg kapcsolódó memorandumot, prospektust, tőzsdei jegyzést, illetve bejelentést is.

Tartalom

Rövidítések	1
Vezetői összefoglaló	2
1 Bevezetés	5
1.1 Projekt leírás	5
1.1.1 A létesítmény	5
1.1.2 Működés	6
1.2 Az érdekeltekkel való kommunikációra és a közzétételre vonatkozó jogszabályi megfelelés	7
1.3 Vonatkozó társasági irányelvek	10
2 Érdekeltek	12
2.1 Érdekeltek kategóriái	12
2.2 Hatóságok	12
2.3 Potenciálisan érintett szomszédok	13
2.4 Területszerzés által érintettek	14
2.5 Helyi lakosok	14
2.6 Fogyasztói szervezetek	15
2.7 Ügyfelek	15
2.8 Szállítók, szolgáltatók, vállalkozók és alkalmazottaik/szakszervezeteik	15
2.9 A Társaság alkalmazottai	16
2.10 Szakszervezetek	16
2.11 Civil szervezetek, nem kormányzati szervezetek	16
2.12 Média	16
3 Korábbi konzultációs és közzétételi tevékenység	17
3.1 Projekt előkészítés és létesítés	17
3.2 Projekt üzemeltetés és irányítás	17
4 Konzultációs és közzétételi terv	19
4.1 Konzultációs Terv	21
4.2 Tájékoztatási Terv	23
5 Panaszkezelési mechanizmus	24

Rövidítések

AESR	Annual Environmental and Social Report
BM	Belügyminisztérium
EBK	Egészségvédelmi, Biztonsági és Környezetvédelmi Követelmények
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development (Európai Újjáépítési és Beruházási Bank)
ESAP	Environmental and Social Action Plan (Környezeti és Társadalmi Intézkedési Terv)
EU	Európai Unió
EV	Előzetes Vizsgálat
FGSZ	Földgázszállító Zrt.
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control on Industrial Emissions (Egységes Környezethasználati Engedély vagy EKH)
KHT	Környezeti Hatástanulmány
KHV	Környezeti Hatásvizsgálat
KMT	Környezeti Menedzsment Terv
MEKH	Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal
MMBF	MMBF Földgáztároló Zrt.
MOL	MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt.
MSZKSZ	Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség
MSZSZ	Működési és Szervezeti Szabályzat
PR	Performance Requirement (Teljesítmény Követelmények, EBRD)
SEP	Stakeholder Engagement Plan (Érdekelt Felek Bevonásának Terve)
TMT	Társadalmi Menedzsment Terv

Vezetői összefoglaló

Jelen dokumentum a Szőreg-1 Földalatti Gáztároló létesítmény kezdeti körülményeknek megfelelő Érdekeltek Bevonását Célzó Tervének (SEP) a jelenlegi üzemi körülményekre aktualizált változata. A terv felülvizsgálatát a kedvezményezett MMBF Földgáztároló Zrt kezdeményezte a hitelnyújtó Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank kérésére a vonatkozó banki iránymutatásnak megfelelően.

A létesítmény a Szőreg-1 jelű, kimerülőben lévő olaj és gázmező helyén létesült 2009-ben (Algyő külterületén, Szeged közelében), nagyrészt stratégiai célokat szolgál, emellett kereskedelmi igényeket is kielégít. A projektelőkészítés 2008 első félévében zárult, amikor a létesítmény megépítése engedélyezésre került (környezetvédelmi- és létesítési engedélyek). Az üzembehelyezés 2009 decemberében történt a biztonsági földgázkészlet betárolásával.

A földgáz fokozottan tűzveszélyes, ezért veszélyes anyagnak számít. Az elővigyázatosság elvét követve, tekintettel a tárolt földgázmennyiségre, a létesítményt 2009-ben (az EU ún. Seveso Direktívája alapján) felső küszöbértékű veszélyes anyaggal foglalkozó létesítményként azonosították, és mint ilyen a Seveso szabályozásnak megfelelően üzemel.

Az EBRD (2008-as) környezeti és társadalmi politikája alapján a projekt „B” kategóriájú besorolást kapott. B kategóriába tartoznak azon projektek, amelyek lehetséges kedvezőtlen környezeti és társadalmi hatásai jellemzően helyhez kötöttek és/vagy jól meghatározottak és hatáscsökkentő intézkedésekkel kezelhetők. Az EBRD 10. teljesítmény követelménye szerint e projekteknek az érdekeltek bevonására terv készítendő (SEP) és ez végrehajtandó a projekt élettartama alatt. Az eredeti SEP-et 2009 júniusában a Golder Associates (Magyarország) Kft. készítette a Mott MacDonald Magyarország Kft. bevonásával.

A jelenlegi aktualizálás az eredeti SEP-en alapul, melynek szövegét és tartalmát a Mott MacDonald Magyarország Kft a létesítmény tulajdonosa és üzemeltetője, az MMBF megbízásából felülvizsgálta.

A terv részletezettségének szintje az üzemeltetés igényeihez és lehetőségeihez alkalmazkodik.

Az érdekeltek beruházó általi azonosítására a projekt előkészítés, valamint a környezetvédelmi vizsgálatok időszakában került sor. Az érdekeltek azonosítása az alábbi kategóriák szerint történt:

- Állam- és közigazgatási szervek nemzeti, regionális és helyi szinten
- Helyi lakosság
- Fogyasztók
- Érintett felek: a létesítmény üzemeltetési hatásai által potenciálisan érintett szomszédok
- A létesítmény által a földhasználatban korlátozott személyek
- Ügyfelek
- Beszállítók, szolgáltatók, szerződött vállalkozók, ezek dolgozói/szakszervezetei
- Vállalati alkalmazottak
- Szakszervezetek és egyéb a létesítményüzemeltetéssel érintett szakmai szervezetek
- Civil szervezetek
- Média

A projekt előkészítés, engedélyeztetés és létesítés szakaszában a nyilvánosság tájékoztatása több módon is megtörtént, illetve az érdekeltek számára több lehetőség is adódott a tájékozódásra, kérdésfeltevésre, véleménynyilvánításra és kifogás emelésére. A SEP felülvizsgálata nem tér ki a létesítés időszakára vonatkozó tervekre.

Az üzemeltetés során az üzemeltető, a helyi és nemzeti hatóságok mind meghatározott felelősséggel bírnak a nyilvánosság tájékoztatása terén, elsősorban iparbiztonsági kérdésekben, és részt vesznek az érdekeltekkel való konzultációban.

Algyő Nagyközség Polgármesteri Hivatal és a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság megbízásából készült egy lakossági tájékoztató Algyő nagyközség számára „Mi a teendő súlyos ipari baleset esetén?” címmel. A tájékoztató kiadvány elérhető a megyei katasztrófavédelmi igazgatóság honlapján, ugyanakkor nem található meg Algyő honlapján. A kiadvány nem tartalmazza a létesítményt a felsorolt veszélyes üzemek között.

A SEP a felülvizsgálat eredményeként leszűkítésre került az üzemeltetés során továbbra is releváns, gyakorlati jelentőséggel bíró, az MMBF alkalmazottai által leginkább megvalósítható tevékenységekre és intézkedésekre.

Az üzemeltetés idején nyilvánosságra hozandó információk alapvetően az alábbiakra terjednek ki:

- Általános és nyilvános információk a társaságról
- A Seveso szabályozásnak megfelelő Biztonsági Jelentés nyilvános változata
- A Bank felé benyújtott éves környezeti és társadalmi jelentés nyilvános adatai
- IPPC engedélyek, valamint egyéb hatósági állásfoglalások és határozatok
- Balesetekre, váratlan eseményekre vonatkozó jelentések
- Nyilvános hírek

Mindemellett a Seveso szabályozás szerinti a nyilvános tájékoztatás és konzultáció feladatai megoszlanak az üzemeltető, a polgármester(ek) és a katasztrófavédelmi hatóság között. Az üzemeltetőnek, mint információforrásnak felelőssége ugyanakkor, hogy az adott tájékoztatás valóban elérje a nyilvánosságot. Ennek megfelelően javasolt az MMBF-től származó nyilvános és közérdekű információk megjelentetése legalább a helyi közösségi honlapokon, illetve az írott sajtóban.

Javasolt továbbá a katasztrófavédelmi hatóság megkeresése a tájékoztató kiadvány (fent hivatkozott) kiegészítése érdekében, hogy a létesítmény belefoglalásra kerüljön, majd a helyi önkormányzatnál javasolt kérni ennek megjelenítését honlapjukon.

Az egyeztetések, közlemények és nyilvános tájékoztatások egyaránt dokumentálandók.

Az érdekelt felekkel való együttműködés keretében, a projektelőkészítés során, az érintett közösségek környezetvédelmi és társadalmi hatásokra vonatkozó aggodalmainak és panaszainak megismerésére és megoldására MMBF kifejlesztett egy panaszkezelési mechanizmust a Társadalmi Menedzsment Terv részeként.

Az üzemeltetés időszakában a panaszkezelést illetően, az Üzletszabályzatban foglalt eljárás kiterjesztésével minden külső panasz kezelésére az alábbi mechanizmus működik:

- Beérkezését követően az ügyfélszolgálati irodában megtörténik a panasz jegyzőkönyvbe foglalása.
- A panaszokat minden esetben kivizsgálják és a beérkezés időpontjától számított 10 munkanapon belül megválaszolásra kerülnek.
- Indokolt esetben MMBF a panasz okának kiküszöböléséről a műszaki, pénzügyi és jogi lehetőségek függvényében a lehető legrövidebb időn belül intézkedik.
- A panaszokról szóló nyilvántartásokat az MMBF 3 évig megőrzi.
- Amennyiben a benyújtott panasz megalapozatlannak bizonyul, annak elutasítása indoklással történik.

A panaszkezelés és az észrevételek továbbításának megfelelőssége érdekében az ezt végző személyzet az eljárásra vonatkozó képzésben részesül legalább egyszer, a panaszkezelési munkákör betöltésének kezdetekor. A képzés megtörténtét nyilvántartásba veszik.

A névtelen bejelentéseket MMBF észrevételként vagy problémafelvetésként kezeli, jegyzőkönyvezésre kerülnek, de formális válasz ezekre nem születik.

Mindamellet, hogy erőfeszítést kell tenni a panaszok békés úton történő kezelésére, amennyiben a panasz nem oldható meg, MMBF szükség esetén külső szakértő, semleges harmadik fél, illetve a helyi vagy területi hatóságok bevonását kezdeményezi. A panaszkezelési eljárás lefolytatása és eredménye szintén dokumentálásra kerül, amelyet szükség szerint nyilvánosságra hoznak.

1 Bevezetés

Jelen dokumentum a Szőreg-1 Földalatti Gáztároló létesítmény (továbbiakban létesítmény) kezdeti körülményeknek (projektelőkészítés, létesítés és tervezett üzem együttesen) megfelelő Érdekeltek Bevonását Célzó Tervének a jelenlegi üzemi körülményekre aktualizált változata. A terv felülvizsgálatát a kedvezményezett MMBF Földgáztároló Zrt kezdeményezte a hitelnyújtó Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank kérésére a vonatkozó banki iránymutatásnak megfelelően.

Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (továbbiakban EBRD vagy Bank) részt vett az algyői Szőreg-1 nevű, kimerülő olajmező földalatti gáztárolóvá alakításának (a továbbiakban projekt vagy létesítmény) finanszírozásában. Az EBRD 2008-ban kiadott Társadalmi és Környezeti Politikája szerint a projekt B kategóriás besorolást kapott, amelynél a lehetséges kedvezőtlen környezeti és társadalmi hatások jellemzően helyszíntől függők és/vagy könnyen azonosíthatók és hatáscsökkentő intézkedésekkel kezelhetők. E projektek esetén az ügyfél a fejlesztés jellemzőinek és kockázatainak megfelelő környezeti és társadalmi elemzést készít, valamint – a korábbi területhasználatra tekintettel – elvégzi a meglévő létesítmények környezeti auditját. A projektekre az EBRD Teljesítési Követelményeinek (PRs) megfelelően készült el a környezeti és társadalmi elemzés, illetve audit.

Az információk közzétételének és az érdekeltek bevonásának kívánalmait az EBRD PR 10 tartalmazza, mely előírja az Érdekeltek Bevonását Célzó Terv (továbbiakban SEP vagy terv) végrehajtását is a projekt ideje alatt. A SEP 2009 júniusában, a Golder Associates (Magyarország) Zrt. és a Mott MacDonald Magyarország Kft. együttműködésével készült el.

A jelenlegi aktualizálás az eredeti terven alapul, melynek szövegét és tartalmát a Mott MacDonald Magyarország Kft (továbbiakban Tanácsadó) a létesítmény tulajdonosa és üzemeltetője, az MMBF Földgáztároló Zrt. (továbbiakban MMBF vagy Társaság) megbízásából felülvizsgálta.

A létesítmény üzemelésének megértése, a környezetvédelmi és társadalmi intézkedések, továbbá az ezekkel kapcsolatos jelentéstétel megismerése érdekében a Tanácsadó helyszíni bejárást tartott és megbeszélést folytatott a társaság képviselőivel. A SEP felülvizsgálata emellett az MMBF által rendelkezésre bocsátott dokumentumok áttekintése, valamint személyes (e-mail és telefon) kommunikáció alapján történt.

A terv tartalma:

- Projekt rövid leírása
- Jogszabályi és banki követelmények a konzultációval és közzététellel szemben
- Érdekeltek azonosítása
- Korábbi konzultációs tevékenység összefoglalása
- További konzultációra és közzétételre vonatkozó intézkedési terv az EBRD PR 10 és a helyi követelmények előírásai szerint
- Panaszkezelés folyamata

A terv részletezettségének szintje az üzemeltetés igényeihez és lehetőségeihez alkalmazkodik.

1.1 Projekt leírás

1.1.1 A létesítmény

A projekt egy dél-magyarországi kimerült olajmező földalatti földgáztárolóvá alakításával jött létre (Szeged mellett, a szerb és román határ közelében) összesen 1.9 Mm³ (milliárd köbméter) földgáz részben biztonsági (1.2 Mm³), részben kereskedelmi (0.7 Mm³) tárolása céljából.

Az MMBF 2007-ben bányászati jogosultságot szerzett „Szeged-IV szénhidrogén, gáztároló” néven a MOL Nyrt-től, ahol új földalatti gáztároló létesítmény volt tervezve új kutak és a besajtolás és kinyerés felszíni berendezéseinek telepítésével.

A projekt előkészítési fázisa 2008 első felében zárult, ekkorra a létesítmény megkapta a szükséges engedélyeket (pl. környezetvédelmi és építési engedélyek) a kivitelezés megkezdéséhez. Tulajdonosként az MMBF szerződésben bízta meg a MOL Nyrt-t, hogy (egy 2006-os tendert követően) kivitelezze, üzembe helyezze és működtesse a létesítményt.

A létesítmény felszíni és felszín alatti elemeket tartalmaz. A négy felszíni egység gázkezelő berendezései a következők:

- SZBT-1: kompresszor és gáz-előkezelő állomás
- SZBT-2: gázgyűjtő és -elosztó állomás
- SZBT-3: gázgyűjtő és -elosztó állomás
- SZBT-4: gázgyűjtő és -elosztó állomás

Az SZBT-1 a központi létesítmény, mely kezelőegységként működik a földgáz geológiai képződménybe történő besajtolása és kinyerése során. Az SZBT-2, -3 és -4 egyforma létesítmények, a fővezetéken keresztül kapcsolódva az SZBT-1-hez, elosztva vagy gyűjtve a gázt a besajtolási, illetve kinyerési ciklusoktól függően.

A létesítmény felszín alatti elemei az üzembehelyezéskor 44 új kutat tartalmaztak a meglévő 163 mellett. A 207 kútból 193 függőleges, 14 vízszintes kialakítású.

Az eredeti tervhez képest az utóbbi 7 évben a kutakon végrehajtott változtatások elsősorban a biztonságos működés és a szomszédos MOL telephelyre vezető új összekötővezeték kialakítása érdekében történtek.

1.1.2 Működés

A létesítmény 2009 decemberében készült el és kezdte meg működését. A stratégiai készlet 2009. december végére teljes feltöltésre került 1.2 Mm³ földgázzal, ezen kívül – figyelemmel a gazdasági megfontolásokra – 2010. április 1-től a kereskedelmi tárolókapacitásokat is hozzáférhetőkké tették, legfeljebb 0.7 Mm³ mértékben.

Az üzembe helyezés időpontjában az MMBF, a Létesítmény tulajdonosa a MOL Nyrt. és a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetség (továbbiakban MSZKSZ) közös tulajdonában állt. Az üzemeltetéssel szerződés szerint a MOL Nyrt., a bányatelek korábbi üzemeltetője, egyben a szomszédos olajkitermelő létesítmények üzemeltetője volt megbízva.

A 2013-ban történt refinanszírozási folyamat eredményeként a Magyar Fejlesztési Bank (MFB) és az MSZKSZ megvásárolta a MOL Nyrt. tulajdonrészét, a stratégiai földgáztárolásban való többségi állami tulajdon biztosítása érdekében. Ekkor az MMBF teljeskörű tároló-üzemeltetőként átvette az üzemeltetést, a kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó, MOL-lal kötött megállapodások mellett. Az MMBF mint üzemeltető rendelkezik a stratégiai és kereskedelmi gáztároló működtetésére vonatkozó, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (továbbiakban MEKH) által kiadott engedéllyel. A működés jogszabályi megfelelőségét a MEKH ellenőrzi, a bányászati, környezeti, biztonsági és foglalkoztatási kérdésekkel azonban az egyéb illetékes hatóságok foglalkoznak (lásd később, az érdekeltek körében).

Az MSZKSZ a tárolt biztonsági földgázkészlet tulajdonosa, a földgáztároló „kedvezményezettjének” tekinthető. Az MMBF és MSZKSZ által 2007-ben aláírt Hosszú Távú Letéti Szerződéssel összhangban az MMBF felelős a gáz biztosításáért, kinyeréséért és besajtolásáért. A kereskedelmi célú tárolás az üzleti partnerekkel, mint tárolatókkal kötött szerződéses megállapodásokon keresztül történik.

A Társaság alaptevékenysége mellett olaj- és gázkondenzátumok kitermelését is végzi. Ezek az erőforrások ugyanakkor egyre csökkenő mennyiségben állnak rendelkezésre, és mintegy 10%-os részarányuk a következő években várhatóan tovább csökken.

A környezeti és társadalmi hatások előre jelzett szintje a megfelelő hatáscsökkentő beavatkozások után alacsony volt, elsősorban annak köszönhetően, hogy a Projekt már létező bányaterületen valósult meg. A területen több, mint 40 éven keresztül nyersolaj- és földgáz-kitermelés és -kezelés folyt. A kapcsolódó létesítmények – mint kezelőtelepek, kutak és összekötő csővezetékek – mind megtalálhatóak voltak a területen.

1.2 Az érdekeltekkel való kommunikációra és a közzétételre vonatkozó jogszabályi megfelelés

Aarhusi és Espooi Egyezmények

Magyarország ratifikálta „A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról” szóló (Aarhusi), valamint „Az országhatáron áttérjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló” (Espooi) egyezményeket.

Az Aarhusi Egyezmény annyiban eltér a nemzetközi sztenderdektől, hogy a nyilvánosságra hozatal a kormány, és nem a projektszponzor felelőssége. A kormány képviselői azonban csak akkor felelhetnek meg az Aarhusi Egyezmény követelményeinek, ha egy projektszponzor teljes körűen nyilvánosságra hoz minden vonatkozó információt a környezeti és társadalmi hatásokról.

Az Espooi Egyezmény általános előírásokat tartalmaz a kormányok számára arra vonatkozóan, hogy értesítsék a szomszédos kormányokat a jelentős projektek határon áttérjedő kedvezőtlen környezeti hatásairól.

Az egyezmények a hazai jogrendszerben a következők szerint jelennek meg:

- 148/1999. (X. 13.) Korm. rendelet az országhatáron áttérjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, Espoóban (Finnország), 1991. február 26. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről
- 2001. évi LXXXI. törvény a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény kihirdetéséről

A fenti egyezmények alapelvei részletes előírásokkal beépültek a végrehajtási rendeletekbe, és az engedélyezési eljárásokba. A hazai környezetvédelmi jogszabályok betartása (összhangban a vonatkozó uniós joggal) biztosítja tehát a nemzetközi követelmények teljesítését.

Vonatkozó hazai környezetvédelmi jog

Építési engedélyezési szakasz

A létesítmény tervezésének és üzembehelyezésének engedélyezéséhez környezeti hatásvizsgálat (KHV) és/vagy legalább előzetes vizsgálat (EV) volt szükséges a magyar KHV-ról szóló jogszabály¹ értelmében (összhangban az EU KHV direktívájával) a környezetvédelmi engedély vagy a környezetvédelmi hatóság hozzájáruló határozatának megszerzéséhez. (Ezen tanulmánykészítési fázisokat a Táblázat 1 foglalja össze.)

Az engedélyező hatóság az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség volt (a jelenleg illetékes Kormányhivatal Környezet- és Természetvédelmi Főosztálya jogelődjeként). Az engedélyezés további szakhatóságok (pl. Országos Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat, Bányászati és Földtani Hivatal Bányakapitányság, önkormányzatok) bevonásával történt.

¹ 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról

A KHV kormányrendelet, a környezetvédelmi törvény² és részben a közigazgatási hatósági eljárásokról szóló törvény³ előírásainak megfelelően az engedélyezési folyamat magába foglalta az érdekeltek eljárás megindításáról szóló értesítést, az érintett települések lakosságának jegyző általi értesítését, az alátámasztó dokumentumok (előzetes vizsgálat, EV, környezeti hatástanulmány, KHT, határozatok) nyilvánosság számára hozzáférhetővé tételét, valamint az észrevételezésre és kérdésfeltevésre vonatkozó időkeretet és feltételeket. A közmeghallgatás KHT esetén kötelező volt és jelenleg is az, míg EV-k esetében opcionális.

A 2007-ben történt közmeghallgatás jegyzőkönyve magyarul elérhető a létesítmény weboldalán (<http://mmbf.hu/egyeb-dokumentumok>).

A környezetvédelmi engedélyezési eljárás a tervezési fázisban, az építési engedélyt megelőzően, fellebbezés nélkül, engedéllyel lezárult, ennek konzultációs és közzétételi folyamatai nincsenek kihatással a működési fázisra. Az ezen folyamatokra való hivatkozások a SEP aktualizált változatában ennek megfelelően nem szerepelnek.

Táblázat 1: Környezeti eljárások – építési engedélyezési szakasz, 2008

Projekt elemek	Környezetvédelmi engedélyezési eljárások
Építési engedélyezés	
Földalatti gáztároló létesítmény – új gázüzem (SZBT-1)	Előzetes vizsgálat (EV) Környezetvédelmi engedélyezés hatásvizsgálattal (KHV)
34 új függőleges gázkút napi 500 000 m ³ maximális teljesítménnyel	Előzetes vizsgálat (EV)
10 új vízszintes gázkút napi 900 000 m ³ maximális teljesítménnyel	Előzetes vizsgálat (EV) Környezetvédelmi engedélyezés hatásvizsgálattal (KHV)
3 távoli gyűjtő és elosztó állomás (SZBT-2,-3,-4)	Előzetes vizsgálat (EV) Környezetvédelmi engedélyezés hatásvizsgálattal (KHV)

Működési engedélyezési szakasz – IPPC eljárás⁴

Az energiaszektorban a „tüzelőanyagok égetése legalább 50 MW teljes névleges bemenő hőteljesítménnyel rendelkező létesítményekben” (a 2008/1/EK rendelet helyébe lépett 2010/75/EU direktíva és a KHV kormányrendelet 2. melléklete szerint), illetve – az uniós szabályozástól eltérően – a bányászati szektorban a „földgázkitermelés éves átlagban 500 ezer m³/nap kitermeléstől” esetén kötelező az integrált szennyezésmegelőzés és -ellenőrzés (röviden: IPPC, a magyar jogszabályi környezetben: egységes környezethasználati engedélyezés) szabályai szerint minden berendezés egésze vagy részei működéséhez engedély (röviden IPPC engedély) megszerzése. Általánosságban a kormányrendelet és az alacsonyabb rendű jogszabályok az ipari kibocsátásokra vonatkozó uniós joggal összhangban vannak.

A fentiekre tekintettel a létesítmény részei az IPPC engedélyezés hatálya alá tartoztak (ahogy a Táblázat 2-ben látható). A megszerzett IPPC engedélyek magyarul elérhetők a létesítmény honlapján.

Táblázat 2: Környezeti eljárások – Működési engedélyezési szakasz, 2009

Berendezések	Környezetvédelmi engedélyezési eljárások
SZBT-1: kompresszor és gáz-előkezelő állomás	IPPC eljárás
SZBT-2: gázgyűjtő és -elosztó állomás	IPPC eljárás
SZBT-3: gázgyűjtő és -elosztó állomás	IPPC eljárás
SZBT-4: gázgyűjtő és -elosztó állomás	IPPC eljárás

² 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

³ 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól

⁴ Magyar neve egységes környezethasználati engedélyezési eljárás. Az eljárás megfelel az Integrált szennyezésmegelőzés és ellenőrzés (IPPC) értékelési eljárásának a többi EU tagállamban.

Az érdekelt felekkel folytatott konzultáció, valamint az információk és dokumentumok közzététele egyezést mutat a KHT eljárással. Az IPPC engedély-kérelem kézhezvételét követően a környezetvédelmi hatóság bejelenti az eljárás megindítását, valamint a saját weboldalán, és meghatározza a visszajelzés feltételeit.

Az engedélykérelem és az IPPC tanulmány megküldésre kerül az érintett önkormányzatoknak, akik legalább 21 (korábban 15) napig elérhetővé teszik a nyilvánosság számára. A dokumentáció tartalmaz egy közérthető összefoglalót. Ezen időszakban az érintettek írásban jelezhetik észrevételeiket az önkormányzatok, vagy a környezetvédelmi hatóság számára. A nyilvánosságot informálni kell erről a lehetőségről vagy értesítés útján, vagy egyéb, helyben szokásos módon. A közmeghallgatás útján történő konzultáció IPPC eljárás esetén opcionális.

A környezetvédelmi hatóság határozatának kihirdetése az érintett önkormányzatok feladata. A határozat emellett a hatóság weboldalán is elérhető. Pozitív elbírálás esetén a határozat IPPC engedély formájában születik meg, amely tartalmaz minden a projektre vonatkozó környezetvédelmi feltételt és követelményt.

IPPC döntés elleni fellebbezés a határozat kihirdetésétől számított 15 napon belül nyújtható be.

SEVESO szabályozás

Magyarország elfogadta az úgynevezett Seveso Irányelveken (az egymást váltó Seveso-I 82/501/EEC, Seveso-II 96/82/EC és Seveso-III 2012/18/EU direktívákon) alapuló uniós szabályozást a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének ellenőrzésére vonatkozóan. A szabályozás jelenleg a Seveso-III szerint módosított 219/2011. (X. 20.) kormányrendelet révén hatályos.

Az irányelv(ek) olyan „üzemekre” vonatkoznak, ahol egy vagy több létesítményben veszélyes anyagok találhatóak, beleértve a közös vagy kapcsolódó infrastruktúrát vagy tevékenységeket is. Az üzemek alsó vagy felső küszöbértékű üzemként kerülnek azonosításra – az üzemazonosítás a veszélyes anyag vagy anyagok tárolt mennyisége alapján történik. A földgáz rendkívül gyúlékony, így veszélyes anyagnak minősül. Bár a geológiai tároló, ahol a tárolás megvalósul, egészében aligha értelmezhető úgy, mint „az MMBF irányítása alatt lévő terület egésze”, az elővigyázatosság elvét alkalmazva és a tárolt földgáz mennyiségét figyelembe véve a létesítmény 2009-ben felső küszöbértékű üzem kategóriába került besorolásra, 2010-ben katasztrófavédelmi engedélyt kapott és a Seveso szabályozás hatálya alatt működik.

Az üzemeltető részéről a következő intézkedések szükségesek:

- Biztonsági jelentés (minimum 5 évente felülvizsgálandó).
- Belső védelmi terv (3 évente + a biztonsági jelentés aktualizálásának évében felülvizsgálandó).
- Tájékoztatás a biztonsági távolságok területrendezési tervekben történő kijelöléséhez, a külső védelmi terv elkészítéséhez (katasztrófavédelmi hatóság, valamint a mentők/első válaszadók által) és a nyilvánosság számára általánosságban
- Súlyos balesetek bejelentése 24 órán belül

A Seveso szabályozás szerint a nyilvánosság tájékoztatása, valamint a döntéshozatalban való részvétele és a tájékoztatás alapvető jelentőségű. A vonatkozó kormányrendeletben az erre vonatkozóan meghatározott feladatok a következők:

- Az önkormányzatokat értesíteni kell a katasztrófavédelmi engedély iránti kérelemről, a biztonsági jelentést a nyilvánosság számára észrevételezés céljából a polgármester által elérhetővé kell tenni.
- A kifüggesztés 21 napos idejének leteltét követően 15 napon belül közmeghallgatást kell tartani.
- A beérkezett észrevételeket és a közmeghallgatás jegyzőkönyvét a döntéshozatal előtt figyelembevételre meg kell küldeni a hatóság számára.

- A biztonsági jelentés nyilvános verziójának kérésre bármikor elérhetőnek kell lennie a polgármesteri hivatalban.
- Az üzem belső védelmi tervének jóváhagyását követő 6 hónapon belül a vészhelyzetben együttműködő szervezeteknek ki kell dolgozniuk a külső védelmi tervet, melyet 21 napig szintén a nyilvánosság számára elérhetővé kell tenni. Az észrevételeket figyelembe véve a helyi katasztrófavédelmi hatóság a tervet felülvizsgálja. A külső védelmi tervet legalább 3 évente felül kell vizsgálni.
- A hatóságnak tájékoztatnia kell a polgármestert a létesítményben bekövetkezett súlyos balesetokról.

A nyilvánossággal történő konzultáció és a dokumentumok közzététele a katasztrófavédelmi hatóság, mint iparbiztonsági hatóság felügyelete alatt történik. Amennyiben az üzemeltető, vagy a polgármester nem teljesíti a rá rótt kötelezettségeket, vagy a nyilvánosság számára biztosított dokumentumok nem a valóságot tartalmazzák, a hatóság kötelezi az üzemeltetőt, és felhívja a polgármestert figyelmét az előírt feladat teljesítésére.

Településrendezési tervezés a Seveso szabályozással összefüggésben:

- A hatóságnak tájékoztatnia kell a polgármestert az üzemre vonatkozó veszélyességi övezetek településszerkezeti tervekben történő kijelöléséhez
- A létesítmény (valamint a szomszédos létesítmények) veszélyességi övezeteit fel kell tüntetni az érintett települések szabályozási terveiben. A fejlesztők kötelesek figyelembe venni ezeket a távolságokat.
- A polgármesterrel szemben elvárás, hogy lehetőséget biztosítson a véleményformálásra a nyilvánosság számára a veszélyességi övezetek határán belül tervezett fejlesztésekről.

1.3 Vonatkozó társasági irányelvek

A projekt előkészítési szakaszában – az engedélyezési eljárásokat is beleértve – a befektető kötelezőként fogadja el a hazai jogszabályi előírásokat a nyilvánosság bevonására vonatkozóan.

Az üzembehelyezés és üzemelés kezdeti időszakában a MOL Nyrt. Kutatási és Termelési Divíziójának két részlege felelt a társadalmi kapcsolatokért: a Hatósági és Társadalmi Kapcsolatok Osztálya és Upstream Fenntartható fejlődés, Egészségvédelmi-, Biztonságtechnikai- és Környezetvédelmi Osztálya.

Az üzemeltetés MMBF általi átvételét követően a feladatok teljes körűen a szolgáltatóhoz kerültek át, és saját alkalmazottai látják el ezeket (az üzemeltetés átadása alkalmazottak átvételét is magában foglalta). Jelentős, telepítéssel vagy kivitelezéssel összefüggő kérdés az üzemeltetés során már nem merül fel. A társadalmi kapcsolattartás az információ-megosztással kapcsolatos rendszeres feladatokat, a dokumentumok előírt felülvizsgálatának közzétételét, a tervezett riadók és gyakorlatok, illetve az esetleges balesetek bejelentését öleli fel.

Az üzemeltető üzleti magatartásának szabályait, beleértve az érdekeltek bevonására és informálására vonatkozó tevékenységet elsősorban az Üzletszabályzat, valamint a projektre kidolgozott Társadalmi Menedzsment Tervben (TMT) tartalmazza. Az eredeti TMT alapvetően az építési szakaszra vonatkozott, valamint javaslatokat tartalmazott az üzemeltetés idejére, de a végleges, üzemeltetésre vonatkozó intézkedési terv a SEP-ben került kidolgozásra.

A TMT – ahogy az eredeti SEP is – elérhető az MMBF honlapján. Az érdekeltek bevonására vonatkozó legfontosabb elvek megtalálhatók a TMT-ben (a MOL csoport MSZSZ-e alapján). Az alapelvek változatlanok, a főbb kötelezettségvállalások ebben a vonatkozásban a következők:

- A társaság elkötelezett az egészség- és a környezetvédelem, a biztonságos üzemeltetés és a társadalmi értékek iránt: felelősséget vállal kollégáiért és a befogadó közösségekért.
- A társaság tiszteletben tartja a helyi kultúrát, a helyi és nemzeti kultúrák sokféleségét és értékeit, melyek a vállalati kultúra alapjait alkotják.

- A üzemeltetést és döntéshozatali eljárásokat illetően a társaság törekszik az érdekelt lehetőségekre, és hosszú távra tervez
- A belső és külső érdekelt felekkel való kapcsolattartás során az átláthatóság elve érvényesül, aktív párbeszéd folyik az érdekelttel a társaság elkötelezettségének és eredményeinek bemutatása érdekében
- A társaság törekszik a vészhelyzetek, munkahelyi balesetek, tüzesetek és szennyezések megelőzésére.
- A társaság képviselői hisznek a nyitott kommunikációban és keresik a konstruktív, többoldalú párbeszéd lehetőségét.
- Eljárások kerültek kidolgozásra a megelőző intézkedések elősegítése, az anyagi kár csökkentése és a balesetek elkerülése érdekében. A balesetek és a biztonsággal kapcsolatos események jelentésre, feljegyzésre és kivizsgálásra kerülnek.
- A vezetők ösztönözve vannak, hogy találkozzanak és rendszeres párbeszédet folytassanak a helyi közösségek vezetőivel és az üzemelés iránt érdeklődő társadalmi szervezetek képviselőivel. Rendszeres konzultációkra kerül sor az érdekelt felekkel és hatóságokkal a kapcsolatok fejlesztése, közvetlen információk beszerzése és a társaság érdekeinek hiteles megjelenítése céljából.
- A helyi közösség tagjaival szoros és konstruktív együttműködés jön létre: a társaság érdekei mellett a helyi közösség igényei és elvárásai is figyelembe vételre kerülnek.
- A társaság elkötelezett az érdekelt felek működéséről történő tájékoztatása iránt, és számukra releváns információkat nyújt.

A Társadalmi Menedzsment Terv projektspecifikus iránymutatásokat és követelményeket is tartalmaz:

- Földvásárlásra történő ajánlások a társadalmi elvárásoknak megfelelően.
- Munkavállalókkal kapcsolatos eljárások

A helyszíni üzemelési munkában és karbantartásban részt vevő mérnökök, munkások és műszaki vezetők képzési tervében szerepelnek a társadalmi szempontok. Általánosságban a társadalmi kapcsolatokra vonatkozó képzés a következőkre terjed ki:

- A szerződéses kötelezettségeken belül a nyilvánossággal való kapcsolattartásra vonatkozó tevékenységek (mint megállapodások, dokumentáció és jelentések), valamint
- Veszélyhelyzetek, panaszok kezelése és hatósági kapcsolattartás

A képzés hely- és tevékenység-specifikus tartalmát az MMBF Egészség-, biztonság- és környezetvédelmi képviselője kezeli. A teljes képzési terv évenként felülvizsgálatra kerül. A képzés (a munkahelyi gyakorlaton túl) alapvetően a következő szinteken történik:

- Új belépők 35 óra betanulás után állhatnak munkába
- Megújító képzés negyedévenként
- A külső védelmi terv a térségben részben vagy egészben – az érintett válaszadó szervezetek bevonásával – évente kerül gyakorlásra
- A belső tűzriadó és kármentesítési terv szintén évente gyakorlásra kerül

Az új belépők és a helyszínen munkát végző vállalkozók munkába állás előtt kötelesek elfogadni az Egészségvédelmi, Biztonsági és Környezetvédelmi követelményeket. A követelmények elérhetők az MMBF honlapján. Ez biztosítja, hogy minden munkavállaló részesüljön speciális bányászati és tűzvédelmi képzésben, az elsősegélynyújtási készségek elsajátítását is beleértve.

2 Érdekelt Felek

Az érdekeltek olyan személyek vagy szervezetek, akikre közvetlen vagy közvetett hatással van a projekt, valamint azok, akiknek érdekük áll fenn a projekttel kapcsolatban, vagy lehetőségük van befolyásolni annak kimenetelét, akár pozitív, akár negatív értelemben. Számos érdekelt fél egyértelműen azonosítható, mint például az engedélyezésért felelős hatóságok és a létesítménnyel szomszédos helyi közösségek. Egyéb, közvetlenül látszólag be nem vont csoportok, szervezetek és magánszemélyek szintén érdekelt feleknek tekinthetők.

2.1 Érdekeltek kategóriái

A projektelőkészítés és a környezetvédelmi vizsgálatok során a beruházó azonosította az érdekeltek körét. A létesítmény társadalmi hatásvizsgálata és a SEP, továbbá a létesítmény adminisztratív és társadalmi környezetének felülvizsgálata alapján az érdekelt felek a következő kategóriákba voltak sorolhatók:

- Nemzeti, regionális és helyi hatóságok
- Helyi lakosok
- Fogyasztók
- A létesítmény működési hatásai által potenciálisan érintett szomszédok
- Földhasználatukban korlátozott felek
- Ügyfelek
- Beszállítók, szolgáltatók, vállalkozók és alkalmazottaik/szakszervezeteik
- A társaság alkalmazottai
- A létesítmény működésével kapcsolatban lévő munkavállalói szervezetek/szakszervezetek és szakmai szervezetek
- Civil szervezetek – beleértve a nem kormányzati szervezeteket is
- Média

2.2 Hatóságok

Nemzeti szint

A magyar kormány érdekelt félként azonosítható, a földgáz biztonsági készletezéséről szóló 2006. évi XXVI. törvény és a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. Törvény végrehajtásán keresztül, amelyek célja, hogy javítsa a hazai földgázellátás biztonságát, átláthatóságát és versenyképességét.

A Szőreg-1 gáztároló létesítmény megvalósításának elsődleges célja a törvényben előírt követelmények teljesítése volt. A létesítménynek képesnek kell lennie 45 napig tartó folyamatos gázellátás biztosítására a kereskedelmi és ipari felhasználók számára a gázellátás akadályozása vagy extrém és tartós téli időjárási körülmények esetén.

Nemzeti szinten a következő hatóságok felelősek a létesítmény megfelelő működéséért:

- Az energiapolitikáért felelős miniszter (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)
- A környezetvédelemért felelős miniszter (Mezőgazdasági Minisztérium)
- Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH)

A minisztériumok csak nemzeti szintű kérdések esetében érdekeltek közvetlenül a létesítmény működésében, egyéb esetekben az illetékes regionális szervek felelősek a projekt engedélyezéséért és felügyeletéért, valamint a felmerülő releváns kérdések kezeléséért.

A MEKH különböző szerepkörökkel bíró kormányzati szerv, egyebek között hatósági, emellett piacszabályozási és egyéb szabályozói funkciója is van.

Regionális szint

Minden regionális hatóság, amely illetékes a projekt engedélyezési és felügyeleti eljárásaiban, érdekelt félnek minősül. A legfontosabb engedélyezési eljárások a környezetvédelmi engedélyezési eljárások (EV, KHV és IPPC) voltak, a következő regionális hatóságok részvételével:

- Engedélyező hatóság: Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi (vagy Környezetvédelmi és Természetvédelmi) Felügyelőség (2016-ig röviden: Környezetvédelmi Felügyelőség) – 2016-tól jogutódja a Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatalának Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya

A Környezetvédelmi Felügyelőség a környezetvédelmi tanulmányokat véleményezésre megküldte az illetékes szakhatóságoknak. Az illetékes szakhatóságok álláspontja és további vizsgálatokra vonatkozó követelményei, valamint a tényleges megvalósításra vonatkozó kikötései szerepelnek a Környezetvédelmi Felügyelőség határozatában. A közigazgatási 2016-17-es átszervezését követően az illetékes szakhatóságok a következők:

- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztálya, másodfokon a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal (továbbiakban Bányászati Hatóság)
- Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (tűzvédelem, ipai biztonság és vízminőség-védelem), Szeged
- Csongrád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi és Élelmiszerlánc-biztonsági Főosztály Közegészségügyi és Járványügyi Osztálya, Szeged
- Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatal Járási Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatala, Szeged
- Csongrád Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztálya, Szeged
- Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága
- Csongrád Megyei Kormányhivatal Földhivatali Osztálya, Szeged
- Csongrád Megyei Kormányhivatal Hódmezővásárhelyi Járási Hivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály, Hódmezővásárhely

A projekt előkészítésének kezdete óta a Társaság folyamatosan kapcsolatot tart és rendszeres konzultációt folytat a regionális bányászati hivatallal, a hivatal bányászatban és gáziparban betöltött specifikus hatósági, szakmai felügyeleti, valamint geológiai adatbázis-kezelési szerepe miatt. A bányászati hivatal illetékes a létesítmény építési engedélyezési eljárásaiban is.

Helyi szint

A Létesítmény elhelyezkedéséből adódóan Algyő és Szeged Önkormányzatai az illetékes helyi hatóságok. Ezek az önkormányzati hatóságok szintén bevonásra kerültek a környezetvédelmi engedélyezési eljárásokba. Ezen felül Algyő Önkormányzata volt – a bányászati hivatal mellett – a döntéshozó hatóság az építési engedélyezési eljárás során.

A helyi önkormányzatok számára a projekt jelentős adóbevétel növekedést is eredményez.

2.3 Potenciálisan érintett szomszédok

A KHT alapján megállapítható, hogy az üzemeltetési szakaszban a létesítmény fő légszennyezőanyag-kibocsátó forrásai az SZBT-1 kompresszor és gáz-előkezelő állomás gázmotorjai, valamint a glikol regenerálás és a szociális épületek fűtőberendezései. A KHT-ban elvégzett és bemutatott számítások alapján az SZBT-1 létesítmény hatásterülete nem befolyásolja a korábbi üzem NO_x hatásterületét. A létesítmény kibocsátásának számított hatásterülete egy 1.747 m sugarú kör, melyen belül néhány tanya is található. A gázmotorok működése során a környéken megemelkedik a levegő NO₂-, CO- és SO₂-koncentrációja, de a számított koncentrációk a jogszabályban meghatározott határértékek alatt maradnak.

A létesítmény üzemelése során a meghatározó zajkibocsátás a gázmotorok, valamint a gázhűtők és a hozzájuk tartozó ventilátorok működéséből származik. A KHT-ban elvégzett és részletesen

bemutatott számítások alapján levont következtetés szerint az SZBT-1 kompresszor és gáz-előkészítő állomás hatásterülete mindössze 1 lakóingatlant érint Szegeden. A számítások nem mutattak határérték-meghaladást ennél a lakóingatlannál. Bejelentést követően azonban – a zajkibocsátási határértékek betartásának biztosítása érdekében – hatáscsökkentő beavatkozásként megtörtént a gázmotorok kipufogó rendszerének hangtompítója áttervezésével egy 2010. január 16-án készített akusztikai szakvéleménye alapján. További zajcsökkentő intézkedések – mint zajárnyékolás vagy passzív védelem – nem bizonyultak szükségesnek.

Iparbiztonság szempontjából a Biztonsági Jelentés az egyes veszélyességi övezetek szomszédságban, vagy az azon belül (amennyiben van ilyen) elhelyezkedőket érintettként azonosítja. A tanyák lakóin kívül ipari és mezőgazdasági cégek, valamint szolgáltatók találhatóak a listán. A középső és külső zónák mintegy 400-1000 méteres távolságig terjednek a létesítmények körül, de az egyéni sérülési kockázat szintje 10^{-5} baleset/év alatt marad még a középső zónában is, ahol nem élnek lakók. Azon övezet, ahol a kockázati érték 10^{-6} baleset/évre csökken, a zóna eléri a 47. számú főutat és az M43 gyorsforgalmi utat, de lakóterületet még itt sem érint. Az egyéni kockázat elfogadhatónak minősült, míg a társadalmi kockázat (külső vállalkozások alkalmazottait is beleértve) feltételek nélkül elfogadható.

2.4 Területszerzés által érintettek

A projektelőkészítés során a területszerzés több embert érintett. A projekthez kapcsolódó területszerzés vásárlást és kisajátítást foglalt magában. A Central Geo Kft. mint a MOL Nyrt. alvállalkozója azonosította az érintett területeket és tulajdonosokat, és lebonyolította a kompenzációs és földvásárlási folyamatokat a projekt előkészítési szakaszában.

A területszerzés a projekt megvalósításához szükséges területek ideiglenes vagy állandó tulajdonjogának megszerzéséhez kapcsolódó összes eljárást tartalmazta, beleértve a mezőgazdasági használatból való kivonást és a projekt létesítményeihez szükséges védőterület biztosítását.

Összesen 416 kisajátítás és 22 vásárlás történt a projekt előkészítési szakaszában. Egyetlen ügy sem került igazságszolgáltatási eljárási körbe.

Az üzemeltetés során a kútkörzetek felhagyása és rendezése (amennyiben előfordul) szabad földterületet eredményez, amely kerítéssel elválasztásra kerül a környező mezőgazdasági használatban lévő területektől. Ilyen esetekben a környező területek tulajdonosainak elővásárlási joguk lehet a földterület újraegyesítéséhez.

2.5 Helyi lakosok

A 2000-es évek elején a földgáz- és kőolaj-készletek csökkenése miatt a foglalkoztatási mutatók csökkenő trendet jeleztek. A képzett helyi (algyői és szegedi) lakosok érdeke volt ezért az elérhető és minőségi munkahelyek számának növelése.

A projekt megvalósítása a helyi bányászati tevékenységhez kapcsolódó beszállítói kereslet, valamint a helyi munkaerőpiaci kereslet növekedését eredményezte. Az üzembehelyezés időszakában a projekt munkaerőpiaci hatása jelentős volt, munkahelyeket teremtve a kivitelezéshez kapcsolódóan.

Ahogy a természeti erőforrások kimerülésével a húzóágazat, a szénhidrogénipar veszített lendületéből a régióban, a helyi szolgáltatóipar is visszaesett, amely csökkentette a gazdasági aktivitást és az adóbevételeket a régióban. A projekt megvalósítása új lehetőséget jelentett a helyi szolgáltatók és beszállítók, és hasonlóképpen a helyi lakosok számára.

Mindemellett a helyi lakosok, valamint általánosságban a magyar állampolgárok érdekeltek a projekt sikerében, mivel az javítja az ország gázellátásának biztonságát.

A létesítmény központi egységét (SZBT-1) ipari területek (leginkább a működő olaj- és gázmező létesítményei) veszik körül, a sűrűbben lakott települések, mint Algyő vagy Szeged 1 km-nél nagyobb távolságban találhatóak. A tágabb környezet, valamint a kutak körzete kiterjed a tanyák mozaikszere

hálózatára a mezőgazdasági területeken. A Biztonsági Jelentés 4, a fő létesítmények potenciális hatásterületén található tanyákon élő lakost érintő társadalmi kockázattal számolt.

A mezőgazdasági művelés nem szűnt meg a földtani tárolás felszíni területein, a gazdálkodók használhatják az üzemeltető által épített vagy fenntartott megközelítési utakat. A gazdálkodók (vagy bérlők) művelésre kötelezettek a kútmezőket körülvevő mezőgazdasági területeken annak elkerülése érdekében, hogy ezen területek növényzettel való borítottsága akadályozza az üzemeltetést és a létesítmény karbantartását.

2.6 Fogyasztói szervezetek

A földgáz biztonsági készletezéséről szóló 2006. évi XXVI. törvény értelmében az MMBF köteles 1.2 Mm³ nemzeti gázkészlet befogadására és tárolására, 45 napig tartó, folyamatos 20 millió m³/nap kitarólasági kapacitással. A gázellátás akadályoztatása, vagy szélsőséges és tartós téli időjárás körülmények esetén a tárolóból származó gáz a magyar gázszállító hálózaton keresztül kerül az ipari és a lakossági végfelhasználókhoz.

Mivel a jogszabály hivatkozik a gázpiac leginkább kiszolgáltatott szereplőinek folyamatos kiszolgáltatására vonatkozó igényre, a stratégiai gáztárolás közérdeknek tekinthető.

2016 végétől a háztartási fogyasztókat egy szolgáltató (a FŐGÁZ Zrt) látja el földgázzal, a MEKH ellenőrzése alatt álló egységes ügyfélszolgálattal és első fokon a területi kormányhivatalokhoz, másodfokon a Pest Megyei Kormányhivatalhoz tartozó fogyasztóvédelemmel.

Az érdekképviselő területén egyebek mellett különböző civil szervezetek és kisebb csoportok is tevékenykednek, de tevékenységük vagy képviselői hatáskörük korlátozott. A nagy gázfelhasználókat az Ipari Energiafogyasztók Fóruma (IEF) képviseli.

A legjelentősebb fogyasztó mindazonáltal az MSZKSZ, a biztonsági készlet tulajdonosa, a Társaság kisebbségi (49%-os) tulajdonosa. Az MSZKSZ fogyasztói szövetségként stratégiai szinten képes képviselni tagjai érdekeit, ám csak az energiapolitikáért felelős miniszter ellenőrzése alatt.

2.7 Ügyfelek

A stratégiai gáztárolóból kitermelt gáz a Földgázszállító Zrt. (FGSZ) nagynyomású csővezetékrendszerébe kerül bevezetésre, majd igények szerint elosztásra kerül a gázszolgáltatónak, az erőműveknek és a nagy ipari fogyasztóknak. Az FGSZ ebben az értelemben a szállítás rendszerüzemeltetőjének tekinthető, azonban az MSZKSZ dönt a készletezett gáz kinyeréséről és elosztásáról.

A stratégiai célból tárolt gázon felül a létesítmény 0.7 Mm³ földgázt tárol a gázkereskedelemben érdekelt társaságok általi kereskedelmi felhasználás céljából. A legfőbb fogyasztó MSZKSZ mellett ezek a kereskedelmi társaságok az MMBF ügyfelei az érdekeltek körében. Ezen tárolatúk száma és személye nincs korlátozva, azonban csak kevesen használhatják a szolgáltatást gazdaságosan.

A szolgáltatást igénybe vevők részére 24 órás diszpécser szolgálat és időszakos ügyfélszolgálat áll rendelkezésre.

2.8 Szállítók, szolgáltatók, vállalkozók és alkalmazottai/szakszervezeteik

Számos gyártó, beszállító, szolgáltató és kivitelező érdekelt a projektben. A megbízott társaságok az MMBF értékelési szempontjai szerint kerülnek kiválasztásra. A beszerzési dokumentációk, valamint az általános szerződési feltételek a Társaság honlapján elérhetők.

A karbantartási és fejlesztési munkálatokra az érdekelt társaságok következő kategóriái azonosíthatók, mint fő szerződő partnerek:

- Gázinjektáló és -kitermelő berendezések gyártói
- Berendezéseket telepítő cégek

- Berendezéseket felülvizsgáló cégek
- A kivitelezés lépéseinek minőségbiztosítását végző cégek

Az üzemeltetés során fejlesztési, és egyes karbantartási, vagy felújítási munkákat alvállalkozók végeznek, akik – alapvetően ebben a szektorban specializálódott cégekként – érdekeltek ezen munkák elnyerésében. Érdekeltek ezért a magas színvonalú munkavégzésben, hogy minősített beszállítóvá váljanak, vagy azok maradjanak.

A biztonsági szolgálatot alvállalkozó biztosítja. Az ő érdekük azonos, mint a műszaki alvállalkozóké, de a projekt valamennyi szakaszára kiterjed, mivel biztonsági szolgálat a projekt teljes élettartama alatt szükséges.

2.9 A Társaság alkalmazottai

Az üzemeltetést és karbantartást egy hozzávetőlegesen 30, az MMBF alkalmazásában álló, többnyire a MOL Nyrt-től átvett munkavállalóból álló csapat végzi. A szakértők és dolgozók érdeke, hogy minden projekthez kapcsolódó feladat biztonságosan és magas színvonalon legyen elvégezve, a hosszú távú munkaviszony és a kiemelkedő munkáért járó elismerés érdekében.

2.10 Szakszervezetek

A munkavállalók csatlakozhatnak a Magyar Olaj- és Gázipari Bányász Szakszervezethez (MOL Bányász szakszervezet), vagy a dolgozók érdekeit képviselheti a BDSZ, a Bányász-, Energia- és Iparmunkások Szakszervezete. Érdekérvényesítő képességük erősítése érdekében a szakszervezetek érdeke a létesítmény alkalmazottainak csatlakozása vagy tagságuk fenntartása. Bár az aktív szakszervezetet (MOL Bányász), a munkáltató elismeri, a tényleges tagság a létesítmény alkalmazottai körében alacsony.

2.11 Civil szervezetek, nem kormányzati szervezetek

A civil szervezetek, köztük különösen a nem kormányzati szervezetek potenciális érdekeltként azonosíthatók, az üzemeltetéssel kapcsolatos tájékoztatási igényük bármikor felmerülhet.

2.12 Média

Mivel a fejlesztés az egész ország gázellátásának biztosítása szempontjából jelentőséggel bír, az országos és helyi sajtó élénk érdeklődése volt várható. Számptalan jelentést és cikket tettek közzé a projektről és annak hatásairól. Az üzemeltetési szakaszban abban az esetben várható további érdeklődés a sajtó részéről, ha a stratégiai tartalék felhasználásra kerül (pl. amikor a körülmények miatt szükséges, vagy a gázellátás bármilyen okból megszűnik).

3 Korábbi konzultációs és közzétételi tevékenység

3.1 Projekt előkészítés és létesítés

A projekt előkészítés, engedélyeztetés és létesítés szakaszában a nyilvánosság tájékoztatása több módon is megtörtént, illetve az érdekelt felek számára több lehetőség adódott a tájékozódásra, kérdésfeltevésre, véleménynyilvánításra és kifogás emelésére.

A környezetvédelmi engedély és az IPPC engedélyek alapján a nyilvánosság tájékoztatása az engedélyezési eljárások során megfelelt a nemzeti követelményeknek. Ez biztosította, hogy az érintett közösségek megfelelően tájékozódhassanak a létesítmény céljáról, ütemezéséről, kockázatairól és környezeti hatásairól, továbbá az egyeztetési és egyéb részvételi lehetőségekről. Az információk nyilvánosságra hozatala a jogszabályi követelményeknek, a helyi kívánalmaknak és a vonatkozó szakértői véleményeknek megfelelően történt.

A projekt előkészítés engedélyezési szakaszában csak a Szeged-Tápén tartott közmeghallgatás során történt közvetlen kérdésfeltevés, mely az alábbiakra vonatkozott:

- A helyi önkormányzat képviselője kérdést tett fel arról, hogy az építés során használt és károsodott közutak felújításra kerülnek-e. A beruházó megerősítette, hogy az utakban keletkező károk felmérésre kerülnek és kijavítják őket, amennyiben a kárigény jogosnak bizonyul.
- Két lakos kérdést tett fel arra vonatkozóan, ki kártalanítja őket a területeik értékcsökkenése miatt. A beruházó tájékoztatott, hogy a vonatkozó jog szerint a bányászati társaság (ebben az esetben a MOL Nyrt) kötelezett kompenzációra.

A létesítés ideje alatt egy panasz érkezett. A megyei közútkezelő hatóság kifogásolta, hogy egyes utak burkolata kárt szenvedett az építési teherforgalom következtében. Ennek kapcsán beruházó és a közútkezelő között egyezség született az alábbiakról:

- Beruházó fenntartja az utak minőségét és szükség esetén azonnali javításokat végeztet a projekt építési időszakában;
- Az építési fázis lezárulta után a közútkezelő és beruházó képviselői felülvizsgálják az érintett utak állapotát és beruházó intézkedik a felújításokról;

A létesítés és üzemindítás 2009-2010 közötti időszakában egy civil szervezet, az Energiaklub nyújtott be keresetet a létesítményt létrehozó szerződések nyilvánossá tétele érdekében. Az ügy peres eljárásként zajlott, és a szerződések MOL és MSZKSZ általi, honlapjukon való közzététellel zárult.

3.2 Projekt üzemeltetés és irányítás

Hatósági tájékoztatás

A létesítményüzemeltetés és -irányítás a környezetvédelmi- és IPPC engedély jelentési, tájékoztatási kötelezettségének való megfelelést teszi szükségessé. Az engedélyek lejártakor, illetve az IPPC engedély esetén 5 évente, valamint jelentős változások esetén azok megújítása szükséges. Az engedély megújítás a létesítmény és a működés felülvizsgálatát teszi szükségessé az engedélyekben szereplő előírások aktualizálása céljából. A környezetvédelmi felülvizsgálatot a környezetvédelmi törvény⁵ határozza meg. Közmeghallgatás csak azon esetekben szükséges, ha elmaradt a szükséges előzetes vizsgálat, vagy az engedélyhez kötött tevékenységet engedély nélkül kezdték meg, a felülvizsgálati eljárásra vonatkozó tájékoztatást viszont a hivatal minden esetben közzéteszi

⁵ 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól

hirdetményei között és az írásbeli visszajelzéseket fogadja. Az IPPC engedély előírásainak való megfelelést a környezetvédelmi hatóság évente vizsgálja.

Az üzemeltető részéről egy váratlan esemény bejelentése történt 2016 augusztusában. Eszerint 2016. augusztus 22-én kis kiterjedésű tüzeset történt az SZBT-3 jelű gyűjtőállomáson. A tüzet villámcsapás okozta. A bejelentést követően a felügyelő szervek (bányászati hivatal és a megyei katasztrófavédelmi igazgatóság) megvizsgálták a telephelyet. Az eset során személyi sérülés, illetve dologi kár nem történt, az esemény nem minősült jelentősnek, sem súlyos balesetnek.

Üzemeltetői tájékoztatás

A 2014-ben felülvizsgált IPPC engedélyek elérhetők az MMBF honlapján.

Az eddigi üzemeltetés alatt, a Seveso szabályozás jogszabályi követelményein kívül más, az érdekelt feleknek a létesítmény üzemeltetésére vonatkozó tájékoztatását célzó nyilvános találkozókra nincs adat.

Alapvető információk és az ügyfelek, illetve vállalkozók tájékoztatása szintén elérhető az MMBF honlapján.

Önkormányzati, illetve polgármesteri tájékoztatás

2014. szeptember 4-én közmeghallgatásra került sor Algyőn az IPPC engedélyekben szereplő változásokat (az új összekötő vezeték megvalósítását) is magában foglaló Biztonsági Jelentés felülvizsgálatával kapcsolatban. A polgármesteri hivatal előre tájékoztatta a lakosságot a Jelentés elérhetőségéről, az írásbeli kérdésselés lehetőségéről, valamint az észrevételek figyelembevételéről a hatósági döntéshozatalban. A közmeghallgatás jegyzőkönyvének kivonata szerint a képviselőtestület a Biztonsági Jelentést elfogadta.

Algyő szabályozási terve, mely elérhető a település honlapján, tartalmazza a létesítmény körüli veszélyességi zóna lehatárolását (<https://www.algyo.hu/index.php/onkormanyzat/kozerdeku-informaciok/beruhazasok>). A honlapon ugyanakkor nem érhető el további információ a létesítményről, noha egy korábbi, a gáztárolásról szóló hír megtalálható.

A település honlapján nem található a külső védelmi tervre vonatkozó információk, bár egy 2013-ból származó cikk összefoglalja a gáztárolás biztonságára és a katasztrófavédelem felkészültségére vonatkozó ismérveket (<https://www.algyo.hu/index.php/1231-mennyire-biztonsagos-az-algyoi-gazmezo>).

Algyő Nagyközség Polgármesteri Hivatal és a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság megbízásából készült egy lakossági tájékoztató Algyő nagyközség számára „Mi a teendő súlyos ipari baleset esetén?” címmel. A tájékoztató kiadvány elérhető a megyei katasztrófavédelmi igazgatóság honlapján célzott kereséssel (http://csongrad.katasztrofavedelem.hu/letoltes/document/csongrad/document_397.pdf), ugyanakkor nem található meg Algyő honlapján. A kiadvány nem tartalmazza a felsorolt veszélyes üzemek között.

4 Konzultációs és közzétételi terv

2008 júliusában az MMBF környezeti menedzsment tervvel együtt (KMT) társadalmi menedzsment terv (TMT) készítésével bízta meg Mott MacDonald Kft-t annak érdekében, hogy az érdekelt felek bevonását célzó tevékenységek meghatározásra, leírásra és szabályozásra kerüljenek.

Az érdekelt felek bevonását célzó tevékenységen felül a TMT magában foglalja az erre vonatkozó monitoring, javító intézkedések, dokumentáció és panaszkezelési eljárás leírását.

A TMT alapvetően a projekt előkészítés és létesítés időszakára fókuszált, arra az időszakra, amelyben várhatóan mind a környezeti, mind a társadalmi hatások a legerősebben jelentkeztek. A TMT-ben az üzemeltetés időszakára megfogalmazott javaslatok ugyanakkor átvezetésre kerültek az érdekelt felek bevonására vonatkozó tervbe (SEP) és figyelembe vették az Üzletszabályzat kialakítása során is. Az üzemeltetés ideje alatt alapvetően ez, az Üzletszabályzat hivatott szabályozni az üzleti magatartás minden formáját, a társadalmi kapcsolatokat és a panaszkezelést is. Az Üzletszabályzat és az Ügyfélszolgálatra vonatkozó információk elérhetők az MMBF honlapján.

Az alábbi táblázatok tartalmazzák a TMT-ben foglalt, érdekelt felek bevonására irányuló tevékenységeket, az EBRD követelményeinek megfelelő nyilvános egyeztetések, tájékoztatások és a SEP-ben az építés és üzemeltetés időszakára javasolt kiegészítő tevékenységek áttekintését, valamint ezek érvényességének felülvizsgálatát a jelen üzemi körülmények között.

A SEP a felülvizsgálat során leszűkítésre került az üzemeltetés során továbbra is releváns, a felelős személyzet által megvalósítható tevékenységekre és intézkedésekre.

Az üzemeltetés idején nyilvánosságra hozandó információk alapvetően az alábbiakra terjednek ki:

- Alapvető és nyilvános információk a létesítményről
- A Seveso szabályozásnak megfelelő Biztonsági Jelentés nyilvános változata
- A Bank felé benyújtott éves környezeti és társadalmi jelentés nyilvános adatai
- IPPC engedélyk és egyéb hatósági határozatok
- Balesetekre, váratlan eseményekre vonatkozó jelentések
- Köz hírek

Mindemellett a Seveso szabályozás szerinti nyilvános tájékoztatás és a konzultáció feladatai megoszlanak az üzemeltető, a polgármester(ek) és a katasztrófavédelmi hatóság között. Az üzemeltetőnek, mint információforrásnak felelőssége ugyanakkor, hogy az adott tájékoztatás valóban elérje a nyilvánosságot. Ennek megfelelően javasolt az MMBF-től származó nyilvános és közérdekű információk megjelentetése a helyi közösségi honlapokon, illetve írott médiában.

Az EBRD PR10 útmutatása az alábbi elveket állítja fel ezzel kapcsolatban:

- Ha az érdekelt felek bevonása alapvetően a helyi közösség képviselőin múlik, az ügyfél (hitelkérelmező) észszerű erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy e személyek valóban elősegítsék a kommunikációt a polgárok tájékoztatásával és a beérkező észrevételek továbbításával az ügyfél vagy a hatóság felé;
- Ahol a felek bevonása a hatóság feladata, az ügyfél együttműködik a hatósággal és szükség esetén kötelezettséget vállal kiegészítő intézkedések megtételére;

Javasolt a katasztrófavédelmi hatóság megkeresése a tájékoztató kiadvány kiegészítése érdekében belefoglalva a létesítményt (ld. a hivatkozást a 3.2 fejezetben), illetve javasolt a helyi önkormányzatnál kérni ezen információk honlapra való feltöltését.

Az egyeztetések, közlemények és nyilvános tájékoztatások egyaránt dokumentálandók.

4.1 Konzultációs Terv

3. Táblázat: Aktualizált Konzultációs Terv üzemeltetéshez

Érdekeltek Felek	Konzultáció módja	Időkeret	Felelős
Állam- és közigazgatás			
Nemzeti szint			
<ul style="list-style-type: none"> - Nemzeti Fejlesztési Minisztérium - Környezetvédelmi ügyek: Földművelésügyi Minisztérium - MEKH 	Személyes egyeztetés	Hatósági kérésre Vészhelyzet esetén Nemzeti érdekű kérdések felmerülése esetén	MMBF (központ a helyszíni iroda támogatásával)
Regionális szint			
<ul style="list-style-type: none"> - Bányászati és Földtani Hivatal 	Személyes egyeztetés	Az üzemeltetés alatt szükség szerinti gyakorisággal Vészhelyzet esetén A hatóság kérésére	MMBF (helyszíni iroda a központ támogatásával)
<ul style="list-style-type: none"> - Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály - Népegészségügyi Főosztály (Kormányhivatal) 	Személyes és írásbeli egyeztetés	Monitoring jelentések és engedélyek felülvizsgálata Vészhelyzeti jelentések Releváns kérdések felmerülése esetén, ill. kérésre	MMBF (helyszíni iroda a központ támogatásával)
<ul style="list-style-type: none"> - Csongrád megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 	Személyes egyeztetés	A Seveso szabályozás szerint szükséges gyakorisággal Nyilvános tájékoztató anyag egyszer* Vészhelyzeti jelentések Releváns kérdések felmerülése esetén Hatósági kérésre	MMBF (helyszíni iroda a központ támogatásával)
Helyi szint			
<ul style="list-style-type: none"> - Algyő és Szeged Önkormányzata 	Személyes egyeztetés	Vészhelyzet esetén Helyi érdekű kérdések felmerülésekor Nyilvános tájékoztató anyag egyszer* Hatósági kérésre	MMBF (helyszíni iroda a központ támogatásával)
Helyi lakosság és vállalkozások			
Helyi lakosság	Nyilvános fórum az üzembiztonságról, a környezetvédelmi és társadalmi teljesítményéről és a panaszkezelésről –	A nyilvánosság igénye szerint /kérésre Amennyiben jelentős módosítás tervezett a létesítményben / üzemeltetésben.	Algyő/Szeged polgármestere valamint MMBF (helyszíni iroda a központ támogatásával)

Érdekeltek Felek	Konzultáció módja	Időkeret	Felelős
	szomszédos vállalkozások és civil szervezetek számára is. Összevonható a Biztonsági Jelentés felülvizsgálatakor tartandó közmeghallgatással	Legalább 3 évente, a védelmi tervek, ill. biztonsági jelentés felülvizsgálatát követően	
	Nyilvános fórum Híradások a helyi médiában / Tájékoztató anyagok	Vészhelyzet esetén	MMBF (központ a helyszíni iroda támogatásával)
Szomszédos vállalkozások	Személyes megbeszélés, egyeztetés	Kérésre Vészhelyzet esetén	MMBF (helyszíni iroda a központ támogatásával)
Egyebek			
Fogyasztók Végfelhasználók	Hírek a médiában	Szükség esetén	Kormányzati felügyelőszervezetek MMBF központ támogatásával
Gáztároló ügyfelei	Ügyfél felmérés Személyes megbeszélés	Üzletszabályzat alapján Ügyfél kérésére	MMBF (központ)
Beszállítók, szolgáltatók, építési vállalkozók és alkalmazottaik/ szakszervezeteik	Személyes megbeszélés	Kérésre	MMBF (központ a helyszíni iroda támogatásával)
Vállalati alkalmazottak	Személyes megbeszélés	Belépéskor Kérésre	MMBF (központ a helyszíni iroda támogatásával)
	Operatív megbeszélés	Naponta (reggel)	MMBF (helyszíni iroda)
	Fórum	Igény szerint (évente többször) Vészhelyzet esetén	MMBF (központ a helyszíni iroda támogatásával)
Szakszervezetek	Személyes egyeztetés	A szervezet kérésére	MMBF (központ a helyszíni iroda támogatásával)
Media	Interjú / Sajtóközlemény	A média kérésére Vészhelyzet esetén	MMBF (központ a helyszíni iroda támogatásával)
Sürgősségi ellátás	Személyes egyeztetés	Vészhelyzet esetén	MMBF (helyszíni iroda a központ támogatásával)
EBRD	Írásbeli kommunikáció Monitoring látogatás	Éves jelentés (AESR) megküldése EBRD kérésére	MMBF (központ a helyszíni iroda támogatásával)

Forrás: 2017-es frissítés

* Egyeztetés a nyilvános tájékoztató kiadvány kiegészítéséről (ld. 3.2 fejezet) a létesítményre vonatkozó információkkal.

4.2 Tájékoztatási Terv

4. Táblázat: Aktualizált Tájékoztatási Terv üzemeltetéshez

Közzéteendő dokumentumok	Közzététel helye	Közzététel ideje	Nyelve
Közlemény a projekt információk és jelentések elérhetőségéről (pl. a helyszíni iroda címe, a helyi önkormányzat ügyfélszolgálatának elérhetősége, honlapok)	A helyi önkormányzat hirdetései között és helyi újságjában. A helyszíni iroda hirdetései között Hatósági ügyeknél a hatósági hirdeményekben	Bármely közérdekű jelentés megjelenését követően egyszer Folyamatosan Szabályozás szerint	Magyar
A lakossági tájékoztató kiadványhoz adott információk közzététele vállalati / ügyfélszolgálati elérhetőségekkel (annak biztosítására, hogy a kérdések, észrevételek és panaszok egyszerűen és a megfelelő emberhez jussanak el)	A projekt honlapján Helyi önkormányzatok honlapján	Folyamatosan Egyszer közzététel (2017-ben) folyamatos elérhetőséggel a honlapokon	Magyar
A Biztonsági Jelentés frissített információi	A projekt honlapján A helyszínen Helyi önkormányzatok honlapján	Folyamatosan Egybefoglalva az általános információkkal, illetve a változásokat	Magyar
Tájékoztatás a védelmi gyakorlatokról	A helyszíni iroda hirdetései között A projekt honlapján	Két hétig a gyakorlatot megelőzően	Magyar
Nyilvános információk az éves jelentésből	A projekt honlapján	Legalább 3 hónapig a jelentés benyújtását követően	Magyar
Környezeti és Társadalmi Akcióterv (ESAP)	A projekt honlapján A helyszínen	Folyamatosan az ESAP frissítésekkel együtt	Magyar
Panaszkezelési folyamat és az ehhez szükséges kapcsolati információk A tájékoztatásnak ki kell térnie arra is, hogy a panaszbejelentés alkalmas a biztonságra vonatkozó aggodalmak kifejezésére és a biztonsági intézkedések megismerésére	A projekt honlapján A helyszíni iroda hirdetései között Helyi önkormányzatok honlapján az általános információkkal együtt	Folyamatosan	Magyar
Folyó panaszos ügyek és kezelésük	Az ügyfélszolgálati aktákban A közzétételről esetleg szükséges dönteni a személyiségi jogok védelme érdekében	Lehetővé téve a hozzáférést a jegyzőkönyvezést követően 3 évig	Magyar

Forrás: 2017-es frissítés

5 Panaszkezelési mechanizmus

Célja

Az érdekelt felekkel való együttműködés kapcsán, az érintett közösségek aggodalmainak és panaszainak megismerésére és megoldására MMBF kifejlesztett egy panaszkezelési mechanizmust a Társadalmi Menedzsment Terv részeként.

A panaszkezelésnek diszkrétnek, tárgyilagosságnak és részvevőnek kell lennie, valamint megfelelő választ kell adnia az érintettek igényeire és aggodalmaira. A mechanizmusnak teret kell engednie a névtelen bejelentéseknek is és ezekre reagálnia kell.

Lehetséges panaszosok köre

Panaszosok lehetnek a projektben az ügyfelek, alkalmazottak, beszállítók és egyéb alvállalkozók, szomszédos vállalkozások és földtulajdonosok, illetve lakosok, végül, de nem utolsónak sorban a természeti értékek és épített, illetve kulturális, valamint helyi közösségek örökség védelmével foglalkozó civil szervezetek.

Panaszkezelés folyamata

Az üzemeltetés időszakában a panaszkezelést illetően, az Üzletszabályzatban foglalt eljárás kiterjesztésével mindenfajta panaszbejelentésre az alábbi mechanizmus működik:

- Beérkezését követően az ügyfélszolgálati irodában megtörténik a panasz jegyzőkönyvbe foglalása.
- A panaszokat minden esetben kivizsgálják és a beérkezés időpontjától számított 10 munkanapon belül megválaszolásra kerülnek.
- Indokolt esetben MMBF a panasz okának kiküszöböléséről a műszaki, pénzügyi és jogi lehetőségek függvényében a lehető legrövidebb időn belül intézkedik.
- A beérkezett panaszok és a kivizsgálásokról küldött tájékoztatásokat MMBF 3 évre visszamenőleg megőrzi.
- Amennyiben a benyújtott panasz megalapozatlannak bizonyul, annak elutasítása indoklással történik.

Panasz fellebbevitel esetére az Üzletszabályzat felsorolja a lehetséges érdekképviselői szervezeteket:

- MEKH címmel és ügyfélszolgálati információval
- Magyar Energiafogyasztók Szövetsége címmel
- Ipari Energiafogyasztók Fóruma Egyesület címmel
- Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület címmel

Főként magánjellegű, a gázfogyasztást nem érintő bejelentések esetén a fellebbezés a Kormányhivatal megfelelő szerveihez nyújtandó be, avagy polgári peres eljárásban folytatható.

A panaszkezelés és az észrevételek továbbításának megfelelőisége érdekében az ezt végző személyzet az eljárásra vonatkozó képzésben részesül legalább egyszer a belépéskor. A képzés megtörténtét nyilvántartásba veszik.

Dokumentálás

A panaszbejelentés dokumentálásának célja annak biztosítása, hogy a probléma helyes értelmezésre kerüljön, és kezelése megfelelően megtörténjen.

Panaszbejelentés esetén a következő információk kerülnek rögzítésre: a panaszos neve és elérhetősége (cím, telefonszám, fax, e-mail cím); szervezet és tisztség (amennyiben van); a panasz részletei (minden lényeges részletre, adatra, eseményre, helyre stb. kiterjedően); a válaszküldés legmegfelelőbbnek tartott módja; panaszbejelentés dátuma; bejelentés formája; továbbítási útvonal

(felelős szerv/személy). Írott bejelentések a jegyzőkönyvhöz mellékelendők. A bejelentett panaszok semmi esetre sem használhatók fel az adott személy vagy szervezet megfélemlítésére.

A névtelen bejelentéseket MMBF észrevételként vagy ügyként kezeli, jegyzőkönyvezésre kerülnek, de formális válasz ezekre nem küldendő.

Mindamellet, hogy erőfeszítést kell tenni a panaszok békés úton történő kezelésére, amennyiben a panasz nem oldható meg MMBF szükség esetén külső szakértő, semleges harmadik fél, illetve a helyi vagy területi hatóságok bevonását kezdeményezi.

A panaszkezelés megvalósítása és eredménye szintén dokumentálásra kerül és adott esetben nyilvánosságra hozatala is megtörténik.

